

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobce: J. L.
zastoupený JUDr. Jaroslavou Moravcovou, advokátkou
sídlem Pardubice-Semtín, budova P 9, čp. 81, 533 54 Pardubice-
Rybitví

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5 Smíchov

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 4. 2021, č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 22. 4. 2021, č. j. X se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci k rukám jeho právní zástupkyně JUDr. Jaroslavě Moravcové, advokátce, náklady řízení ve výši 5 200 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím žalované uvedeným ve výroku tohoto rozsudku byly podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „*správní řád*“), zamítnuty námitky žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 12. 2. 2021 č. j. X a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci odňat invalidní důchod podle ust. § 56 odst. 1 písm. a) a podle ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „*zákon o důchodovém pojištění*“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Pardubice (dále jen „*OSSZ Pardubice*“) ze dne 27. 1. 2021 žalobce již není invalidní. Podle uvedeného posudku poklesla pracovní schopnost žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 25%, tedy již nesplňuje podmínky pro přiznání invalidního důchodu.
2. Žalobce napadl rozhodnutí žalované včasnou žalobou podanou podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“). Podle žalobce se posuzující lékař nezabýval jeho skutečným zdravotním stavem a invalidní důchod mu byl odňat na základě toho, že je schopen komunikovat s lékařem a studovat vysokou školu. Žalobce je klientem programu Univerzity Hradec Králové „Podpora uchazečů a studentů se specifickými potřebami Augustin“. Na základě tohoto programu má nárok na specifické studijní podmínky, jako je např. realizace simultánního přepisu nebo prodloužená příprava u zkoušek. Bez těchto podmínek by žalobcovo studium bylo téměř znemožněno. Žalobce má za to, že je mu odnětím invalidního důchodu znemožněno uplatnit se v budoucnu na trhu práce. Na základě výše uvedeného žalobce navrhuje, aby soud zrušil jak prvostupňové, tak žalované rozhodnutí.
3. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě navrhla přezkoumání zdravotního stavu žalobce posudkovou komisí MPSV ČR (dále jen „*PK MPSV*“) podle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „*ZOPSZ*“). Zároveň nesouhlasí s tvrzením žalobce, že se posuzující lékař nezabýval jeho skutečným zdravotním stavem, neboť z posudku žalované vyplývá opak. Podle žalované nelze shledat příčinnou souvislost mezi úlevy pro zdravotně znevýhodněné studenty škol a splnění podmínek pro nárok na invalidní důchod. Také se neztotožňuje s tvrzením, že v důsledku odnětí invalidního důchodu došlo ke znemožnění uplatnění na trhu práce. Smyslem invalidního důchodu není vylepšení horších výchozích podmínek pro studium, ale pouze eliminace vlivu invalidity na pracovní schopnost a uplatnění na trhu práce. Žalovaná dodává, že odnětím invalidního důchodu žalobce netrestá za to, že je schopen studovat, ale musí postupovat podle zákonných norem a nemá prostor pro správní uvážení. V případě, že na základě provedeného posudku PK MPSV nebude moci být žalobci vyhověno, žalovaná navrhuje, aby soud žalobu zamítl. V opačném případě ponechává rozhodnutí ve věci na úvaze soudu s ohledem na výsledky provedeného dokazování.
4. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle právního a skutkového stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí podle ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.

5. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že v rámci řízení o námitkách bylo posudkem žalované (pracoviště ČSSZ Hradec Králové, oddělení lékařské posudkové služby) ze dne 20. 4. 2021 zjištěno, že žalobce není invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Podle uvedeného posudku již nejde o invaliditu prvního stupně podle ust. § 39 odst. 2 písm. a) tohoto zákona. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu byla určena ve výši 25%. Podle žalované je rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu oboustranná těžká nedoslýchavost, ztráta sluchu dle Fowlera: P 81,1%, L 92,2%, celkem 86,9%, korigovaná sluchadly. Jedná se o zdravotní postižení uvedené v kapitole VIII (postižení ucha, bradavkového výběžku, sluchu), oddíle A (postižení ucha, bradavkového výběžku, sluchu), položce 5 písm. a) /při používání sluchadel s dobrými komunikačními schopnostmi/ přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „*vyhláška o posuzování invalidity*“), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 25%. V rámci námitkového řízení žalovaná shledala, že se rozumové schopnosti žalobce pohybují mezi pásmy podprůměru až průměru, verbální inteligence je nadprůměrná, v klidném prostředí tváří v tvář v běžné řeči velmi dobře rozumí, pomoc sluchadel doplňuje velmi dobrá schopnost odezírání. Žalobcova výslovnost je čistá, velmi dobře srozumitelná, v hovoru reaguje adekvátně a verbální inteligence je rozvinuta do nadprůměrné podoby.
6. Posudkem žalované tak byly potvrzeny závěry posudku OSSZ Pardubice ze dne 27. 1. 2021 zpracovaný posudkovým lékařem podle ust. § 8 ZOPSZ.
7. Soud provedl při jednání dne 24. 11. 2021 důkaz posudkem zdravotního stavu žalobce, který byl vypracován v souladu s ust. § 4 odst. 2 ZOPSZ dne 15. 9. 2021 PK MPSV, v níž jako odborný lékař zasedal MUDr. P. K. s odborností otorinolaryngologie. Z uvedeného posudku soud zjistil, že PK MPSV za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje oboustrannou těžkou nedoslýchavost s občasným pískáním v uších korigovanou sluchadly, ztráta sluchu dle Fowlera: P 85,1%, L 92,2%, celkem 86,9%, jako stav po poporodním hnisavém zánětu mozkových blan. Podle tohoto posudku je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole VIII (postižení ucha, bradavkového výběžku, sluchu), oddíle A (postižení ucha, bradavkového výběžku, sluchu), položce 5 písm. b) /při používání sluchadel s omezenými komunikačními schopnostmi, bez odezírání rozumění pouze běžným frázím a frekventovaným slovním spojením, schopnost identifikovat obecné zvuky/ přílohy vyhlášky o posuzování invalidity. Pro toto postižení se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti o 35%. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity PK MPSV navýšila míru poklesu pracovní schopnosti o dalších 10% pro opožděný psychomotorický vývoj – intelekt v pásmu podprůměru až průměru. Celkově tedy PK MPSV stanovila konečnou procentní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce na 45%.
8. Zároveň PK MPSV uvedla, že nemůže souhlasit ani s posudkem OSSZ Pardubice ze dne 27. 1. 2021, kterým lékař oduznal invaliditu, ani se závěrem žalované, kterým bylo potvrzeno prvostupňové rozhodnutí. Podle PK MPSV je zařazení žalobcova zdravotního

postižení do kapitoly VIII, oddílu A, položky 5 písm. a) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s ohledem na doložené lékařské nálezy nedostačující. Zdravotní stav žalobce odpovídá zařazení do položky 5 písm. b), pro který je stanovena vyšší procentní míra poklesu pracovní schopnosti.

9. Podle § 3 správního řádu, nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
10. Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
11. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
12. Podle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.
13. Jak plyne z konstantní judikatury, např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Ads 23/2018-37 (rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz): *„[p]osuzování míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám.“*
14. Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
15. Podle ust. § 4 odst. 2 ZOPSZ jsou v přezkumném soudním řízení k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob povolány posudkové komise. V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003 č. j. 2 Ads 58/2003-75).
16. Posudek PK MPSV soud hodnotí jako úplný, přesvědčivý, řádně odůvodněný a splňující veškeré náležitosti dané zákonem, a proto z něj při rozhodování vycházel. Soud tak

považuje za prokázané, že žalovaná ve správním řízení nezjistila přesně a úplně skutečný stav věci, když při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti žalobce podhodnotila jeho zdravotní stav. U žalobce se k datu vydání žalovaného rozhodnutí jednalo o invaliditu prvního stupně, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 45 %. Žalovaná proto nenaplnila ust. § 3 správního řádu a dopustila se tak vady řízení. Krajský soud proto žalované rozhodnutí podle ust. § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaná ve smyslu ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem soudu vysloveným ohledně stupně invalidity žalobce, včetně příslušného zákonného zařazení zdravotního postižení žalobce a procentuálního ohodnocení míry poklesu jeho pracovní schopnosti ve smyslu přílohy vyhlášky o posuzování invalidity, jak je uvedeno shora. V dané věci proto bude žalovaná v dalším řízení vycházet z posudku PK MPSV, pracoviště v Hradci Králové ze dne 15. 9. 2021.

17. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle zásady úspěchu ve věci podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalované uložil povinnost nahradit žalobci účelně vynaložené náklady soudního řízení, tj. náklady právního zastoupení žalobce dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „*advokátní tarif*“). Náklady právního zastoupení představuje odměna právní zástupkyně žalobce za 4 úkony právní služby v celkové výši 4 000 Kč podle ust. § 7 bod 3 ve spojení s § 9 odst. 2 / příprava a převzetí zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a), sepsání žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d), účast na jednání PK MPSV dne 15. 9. 2021 (soud přihlédl k oboustranné těžké nedoslýchavosti žalobce - při používání sluchadel s omezenými komunikačními schopnostmi) podle ust. § 11 odst. 1 písm. g) a účast na soudním jednání podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu/. Dále náklady řízení tvoří paušální náhrada hotových výdajů za 4 úkony právní služby podle ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 1 200 Kč. Odměna právní zástupkyně žalobce proto činí 5 200 Kč. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení k rukám jeho právní zástupkyně podle ust. § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s ust. § 64 s. ř. s. Soud k náhradě nákladů řízení stanovil přiměřenou lhůtu k plnění v délce 30 dnů podle ust. § 160 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 64 s. ř. s.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 24. listopadu 2021

JUDr. Petra Venclová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně